

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران
مدرسه علمیه فاطمیه شهرستان بردسیر
مقاله

عنوان:

نقش فضای مجازی در تضعیف باورهای دینی
فرزندان

استاد راهنما

سرکار خانم زهره شاهرمانی

پژوهشگران

مرضیه بنی اسد آزاد، زینب مظفری، مرجان
زارع عسکری

۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چکیده ۵

استفاده از فضاهای مجازی، شرایط مناسب و مطلوبی برای ارتباط دوسویه مخاطب خود فراهم ساخته است، بهره گیری از انبوهی از اطلاعات در کوتاه ترین زمان ممکن را برای افراد میسر می سازد؛ اما یکی از آسیب های خطرناک این رسانه، تغییر نگرش ها و باورهای کاربران است که تغییر ارزش های دینی، نمونه ای از این تغییر باورهاست. از نمونه این آسیب ها می توان به تضعیف اعتقادات و گسترش شبهه های فکری، کم رنگ کردن ارزش های متری، تضعیف فرهنگ های کم حضور، رواج سطحی نگری فکری، ایجاد سردرگمی، گسترش اباحه گری اشاره نمود. فرهنگ غرب و بی بند و باری و اباحه گری به وفور تبلیغ می شود. فضای مجازی، محلی برای ابراز عقاید و باورها و طرح شبهات ؛ اما در مقابل اغلب کسانی که توانایی پاسخ گویی به این سؤالات و شبهات را دارند، در این فضای مجازی حضورشان آنچنان کم رنگ است که این فضاها را تبدیل به محملی برای ترویج باورهای انحرافی و شبهاتی نموده که این مهم می تواند زیربنای فکری جوان و نوجوان را دستخوش تغییر کند پس طرح بحث از نقش فضای مجازی در تضعیف باورهای دینی فرزندان ضروری جلوه می کند. مدیریت صحیح و تبدیل تهدیدها به فرصت می تواند چاره ساز باشد. معناداری

زندگی و هدفمندی فرد و جامعه در پرتو، اعتقاد به خدا و دین او شکل می گیرد. فرهنگ سازی برای کاهش پیامدهای منفی فضاهای مجازی ضروری است. با توجه آسیب های فراگیر فضاهای مجازی لازم است که مدیریت علمی، فنی و اقتصادی و کنترل مناسب انجام پذیرد. حضور معتقدین به مبانی جمهوری اسلامی ایران در این فضا، برای مقابله با تضعیف باورهای دینی بسیار ضروری جلوه می نماید.

مقدمه

رشد شتابان فناوری های نوین اطلاعاتی و ارتباطی علاوه بر فراهم آوردن امکانات ارتباطی و دسترسی بشر به اطلاعات در حجمی که قابل مقایسه با هیچ عصری از زندگی بشر نیست، الگوهای ارتباطات فردی، گروهی و جوامع را نیز دچار دگرگونی، تحول و تکامل نموده اند. شکل گیری فضای مجازی در کنار جهان فیزیکی و حضور انبوهی از انسانها در هر دو فضا، انقلابی در فرآیند ارتباطات و فرهنگ به وجود آورده است.

استفاده از اینترنت به عنوان یکی از رسانه های الکترونیکی که بیش از دیگر رسانه های جدید، شرایط مناسب و مطلوبی برای ارتباط دوسویه مخاطب خود فراهم ساخته است، بهره گیری از انبوهی از اطلاعات در کوتاه ترین زمان و برقراری ارتباط گفتاری، نوشتاری و دیداری با هزینه ای بسیار اندک را به گونه ای فراهم آورده که هیچ گریزی از آن نیست .

شناخت و توصیف این فرآیند و فرهنگ نوین ارتباطی و اثرات آن بر ساختارهای مختلف نیازمند مطالعات وسیع و گسترده می باشد. لزوم بررسی

دوران، بهزاد و گنجی، احمد، کاربری تفننی اینترنت توسط کاربران
۲۵ تا ۴۰ سال شهر تهران، فصلنامه تحقیقات فرهنگ، سال
اول، ۱۳۸۷، شماره ۳.

رحمان پور، محمد، شبکه های اجتماعی مجازی؛ کاهش فاصله زمانی
یا افزایش فاصله های عاطفی، دوشنبه ۱ تیر، ۱۳۹۴.

سحابی، جلیل و هاشم آقایی گپوری، بررسی تأثیر بعد فرهنگی جهانی
شدن بر هویت قومی: مطالعه موردی جوانان ۲۹ - ۱۵ ساله شهرستان
بوکان، مطالعات ملی، ۱۳۸۹، شماره ۴۱.

سلطانی فر، محمد، دیپلماسی عمومی نوین و روابط عمومی
الکترونیک، تهران: انتشارات سیمای شرق، ۱۳۱۹.

سورین ورنر، تانکارد جیمز نظریه های ارتباطات، ترجمه دکتر
علیرضا دهقان، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۸۳۲.

شعاع کاظمی، مهرانگیز و مهرآور، مومنی جاوید، آسیب های اجتماعی
نوپدید با تأکید بر تئوری های زیربنایی و راهکارهای مقابله ای، چاپ
اول، تهران: آوای نور، ۱۳۹۰.

عاملی، سعید، زیرساختها و خصوصیات فضای مجازی، درس
مطالعات فضای مجازی، ۱۳۸۴.

_____، فردگرایی جدید و تلفن همراه؛ تکنولوژی فردگرایی

وهویت، مجله اینترنتی رسانه جهانی، بهار ۱۳۸۵، شماره ۱.

عاملی، س. ر، دو جهانی شدن ها و آینده جهان، کتاب ماه علوم

اجتماعی، تیر ۱۸۳۲، شماره ۲۸، ص ۱۱

عباسی قادی، مجتبی، بررسی رابطه استفاده از اینترنت و هویت دینی

کاربران، فصلنامه رسانه، ۱۳۱۱، شماره ۱۹.

_____، خلیلی کاشانی، مرتضی، تأثیر اینترنت بر هویت ملی،

تهران، پژوهشکده مطالعات راهبردی، شماره ۵۰.

محمدعلی فروغی، سیر حکمت در اروپا، چاپ هشتم، ج ۲، انتشارات

رواز، ۱۳۹۱.

_____، سیر حکمت در اروپا تا مائه هفدهم مذیل به

ترجمه ی گفتار دکارت، طهران، مطبعه مجلس، ج ۱۳۰۰، ۱.

کاستلز، مانوئل، عصر اطلاعات اقتصاد، جامعه و فرهنگ، ترجمه حسن

چاووشیان، جلد ۲، تهران: طرح نو، ۱۳۸۰.

_____، عصر اطلاعات؛ قدرت هویت، ترجمه حسین

چاووشیان، جلد دوم، تهران، نشر طرح نو، ۱۳۸۰.

کشتی ارای، نرگس؛ اکبریان، اکرم، عصر مجازی و چالش های پیش رو، اولین کنفرانس بین المللی شهروندمسئول، ۱۳۹۰.

مجموعه سخنان مقام معظم رهبری، نسل کوثر، مرکز تحقیقات سپاه. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری ۲/۷/۱۳۸۸.

مجموعه مقالات دانشجویی، ارزیابی فضای مجازی ایرانی، دبیرخانه شورای عالی اطلاع رسانی، چاپ اول، تهران، ۱۳۸۶.

محکی، علی اصغر، جامعه اطلاعاتی و شهروند الکترونیک، همایش همایش وبلاگ نویسان حجاب و عفاف، تالار ایوان شمس، ۱۳۹۰. معینی علمداری، جهانگیر، هویت و مجاز: تأثیر هویت اینترنتی، فصلنامه مطالعات ملی، ۱۳۸۴، شماره ۴.

منتظر قائم، مهدی، امنیت در فضای مجازی. تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ادبیات، ۱۳۸۱.

_____، شاقاسمی، احسان، اینترنت و تغییر اجتماعی ایران نگاهی فراتحلیلی با تأکید بر جوانان، مجله جامعه شناسی ایران، دوره نهم، شماره ۳ و ۴، پاییز و زمستان، ۱۳۸۷.

منطقی، مرتضی، راهنمای والدین در استفاده از فن آوری های ارتباطی
جدید، چاپ دوم، تهران: عابد، ۱۳۸۶.

مهدی زاده، شراره، بررسی رابطه میزان و نحوه استفاده از اینترنت و
هویت فرهنگی جوانان، فصلنامه انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و
ارتباطات، ۱۳۸۸.

نجاتی حسینی، محمود، بازنمایی خدا در بلاگهای فارسی، تحلیل الهیات
مردم پسند مجازی اینترنتی در ایران، فصلنامه دین و ارتباطات، سال
نوزدهم، ۱۳۹۱، ش ۱.

نجفقلی نژاد، اعظم و دیگران، دنیای مجازی، امکانات، قوانین و روشها
و ابزارهای ارزیابی، چاپ اول، تهران، کتابدار، ۱۳۹۰.

نظری، محمد، و آقازاده، فتاح، شهر الکترونیک: از مفاهیم تا کاربرد،
دومین کنفرانس بی نالمللی شهرداری الکترونیکی، بی تا.

وینر، شوربرت، استفاده انسانی از انسانها: سایبرنتیک و جامعه، ترجمه
مهرداد ارجمند، تهران: انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۲.

یاسمی نژاد، عرفان؛ آزادی، اکرم؛ امویی، محمدرضا، فضای مجازی،
امنیت اجتماعی، راهبردها و استراتژی ها، همایش ملی صنایع فرهنگی
نقش آن در توسعه ی پایدار، ۱۳۹۰.

